

ዛሬ ሀገራችንን ኢትዮጵያን እየዘረፉና እያደሙት ያሉት ቀዳማይ እመቤት ተብለው ሊሞገሱና ጉዳት የሆኑት ሚኒስቴር ተብለው ተሹመው መድረክ ሊያጣብቡ ሲሞክሩ ማየት ብንገደድም የኢትዮጵያ ሴቶች በታሪክ የተመዘገቡት በጀግንነታቸውና ለእናት ሀገራቸው ከፍተኛ የሆነ አስተዋፅዖ በማድረጋቸው ነው። ዛሬ በሁሉም መስክ የታሪክ አተላዎች አለን አለን እያሉ ቢያስችግሩም ሀቅንመሰረት የቀደረገው ታሪክ በሚጻፍበት ወቅት ግን ለሁሉ ግልፅ የሚሆነው ሀቅ እናቶቻችንና እህቶቻችን ለዚች በደል ለበዘባባት ሀገር ያደረጉት ሁለ ገብ ትግልና የከፈሉትም ከፍተኛ መስዋዕትነት ይሆናል። ኢሕአፓ ከተመሰረተበት ከ1964 ዓ.ም. ጀምሮ የሴቶች ጥያቄ በፖለቲካው ትግል ሊኖረው የሚገባውን ቦታ በመስጠት ታግሏል። ዛሬም ይህ ትግሉ ግብን አልመታምና በማያወላውል መንገድ ቀጥሎበታል፤ ቀጥሏል።

የሴቶች ጥያቄ ብሎ ኢሕአፓ ሲታገል የሕዝብ ገማሽ አካል የሆኑት ሴቶች መብትን በተመለከተ የሚደርስባቸውን ዘግናኝ በደል በማስወገድ መብታቸውን ማስከበር-ማረጋጋጥ ያስፈልጋል በሚል ነው። ሴቶች ገማሽ ሰማይን ተሸክመው የያዙ ናቸውና ተበድለው እምቢኝ ካሉ ሰማይ ይደረመሳል በሚል አነጋገር ያቀረቡት ቻይናውያን የአንድን ሀገር ወሳኝ ዜጋ መብት ነፍሳ ሀገር አለ ዴሞክራሲ አለ ማለቱ የማያዋጣ ሷልት መሆኑን ለመግለፅ ነው። ሴቶች የሀገሪቷ ሁለገብ ምስሰ ሆነው ሳለ በመደባቸው ብቻ ሳይሆን በጾታቸው በተለይ አፀያፊ ጭቀና ይደርስባቸዋል። አብዛኛው ዜጋ በጨቋኝ ስርዓት ይበደላል ብንልም ሴቶች ደግሞ በጾታቸው የተነሳ የአጠቃላይ የወንድ ትምክህት ስለባ ሆነው ድርብ ድርብርብ በደልና ጭቆና ይደርስባቸዋል። የሴቶችን በደልና ብሶት አድመጠናልና ለለውጥም ተስልፈናል የሚሉና በወነዶች የበላይነትን ስር ያሉ ድርጅቶች ራሳቸው ሳይቀሩ ለሴቶች ጥያቄ የሚሰጡት ምላሽ የአንገት በላይና ባዶ መሆኑን ደጋግመን አይተናል፤ ታዘብናል። ወያኔን ብንወስድ አርሶ አደር ሴት በሬ ጠምዳ ስታርስ በፎቶ አንስቶ እነሆ ሴት ልጅ ነፃ ሆነች፤ ከወንድ እኩል ሆነች ብሎ ሊያወናብድ ቢጥርም/የሴት እኩልነት የወንድን ስራ በመስራት ብቻ የሚከሰት ይመስል! በድርጅቱ ሆነ በአገዛዙ የሴቶች ቦታ ተጋደልቲ ሆኖ ጭዳ ከመሆን ባሻገር ኢምንት ነው። ቀዳማይ እመቤት ተብሎም ብትሆን ሴቶችን ጭራሽ ካለመወከሏ ሌላ ኃይሏ በላይቷ መሆኑን ማንም አይስተውም። ዛሬ ተቃዋሚ ድርጅት ነን የሚሉት ሁሉ--ኢሕአፓንም ጨምሮ-- የወንዶች ክብብ ናቸው። በድርጅቶች የሴቶች ተሳትፎ ዝቅተኛ ነው። መድረኩንና አለ የተባለውን ስልጣን የያዙት ወንዶች ናቸው። ከዚህ በላይ ደግሞ ለብዙዎቹ የሴቶች ጥያቄ የትግላቸው መፈክር አይደለም።

ኢሕአፓ የሴቶችን ጥያቄ ተገቢውን ሚዛ ሰጥቶ ትገል ሲያካሂድ ወጣት ሴቶች የጥናት ክብብ ዙሪያ ተደራጅተው ለጥቆም የራሳቸውን ማህበር እንዲያቋቁሙ በማበራታታት ነበር የጀመረው። በየካቲት አብዮት ጊዜም የሴቶች አስተባባሪ ኮሚቴን በመመስረት የሴቶችን የመብት ትግል ለማጠናከር የአቅሙን ጥሯል። ኢሕአፓ የሴቶች ትግል በወንዶች ሞግዚትነት የሚካሄደ ነው ብሎም ስለማያምን ሴቶችን በመቀስቀስነቀ በአጠቃላይ ትግል በማሰለፍ የነቁትና የተደራጁት ሴቶች እህቶቻቸውንና እናቶቻቸውን የማደረጃትና የማታገሉን ግዳጅ በቅድሚያ እንዲሸከሙ አድረጓል። ኢሕአፓ የሴቶችን ድርብ ጭቆና ማወቁ የመጀመሪያው እርምጃ ነበር። ሴቶች በጾታቸው እየደረሰባቸው ያለውን በደል ቦታ ባለመስጠት ሁሉም ነው የሚበደለው በሚል ሽፋን የሴቶችን የመብት ጥያቄ ወድ ጎን የሚያደርጉ ብዙ ናቸው። ሴቶች በራሳቸው የመደራጀታቸውን መብትና አስፈላጊነቱንም ኢሕአፓ ቢቀበልም ሌሎች ደግሞ ሴቶች በአጠቃላይ በሚታገል ድርጅት ውስጥ መኖራቸው ይበቃል በሚል የወንዶችን--ተራማጅ ነን ባዮቹን ጨምሮ- ትምክህት ሸፋፈነው ያልፉታል። በሀገራችን ቀርቶ ባበደም ቢሆን ሴቶች ከነፃነት ደማቸውን አፍሰው የተባለው ሀገራዊ ነፃነት ሲገኝ ግን ሴቶች ከጭቆና ቀደ ጭምና ከመሸጋገር ሌላ መብታቸውን አለማግኘታቸውን አይተናል። ኢሕአፓ የተቀበለውን እስከተወሰነ ደረጃም ተግባራዊ መሆኑን ያረጋገጠው ሌላ አቢይ ጉዳይ የሴቶች ድርጅት አንፃራዊ ነፃነት እንዲኖረው ያሻል የሚለውን መርህ ነው። አኢሴማ ወይም ወያኔ የሚቀጣጠረው የሴቶች ማህበር ዓይነት ሳይሆን ነፃ የሆነና ሴቶችን የሚወክል ሴቶች የሚቆጣጠሩት የሴቶች ድርጅት መኖሩ ወሳኝ ነው። ወንዶች ወይም አገዛዙ የሚቆጣጠሩት የሴቶች ድርጅት በመሰረቱ የወንዶች ድርጅት ውይም መሳሪያ ነው።

የሴቶች ጭቆና በጥቅሉ በሁሉም ዜጋ ላይ በሙደርሰው ጭቆና ውስጥ ገብቶ ሊገለፅ የሚችል አይደለም። ከበርቴውም ሆነ አርሶ አደሩ ወንድ በወንድነቱ ሴቶችን በተመለከተ የበላይነትን ይዞ በደል ይፈፀማል። በእምነቶችም ደረጃ የሴቶች ቦታ ዝቅተኛ ተደርጎ መቀመጥ ያለ ነው። ታሪክም ቢሆን አልፎ አልፎ ጣይቱ ቢልም የሴቶችን ደማቅ ሚና ከቶም አያወሳም ብንል ማጋነን አይሆንም። በሀገራችን ያሉትን ልዩ ልዩ ባህሎች ብንመረምር ደግሞ ብዙ ፀረ ሴት የሆኑት ልምዶች ባባህል ሽፋን መቀጠላቸውን እናያለን። አቅመ ሄዋን ያልደረሰችውን መዳር፤ የፈርዖናውያንን ግርዛተ ቡኖላ ወይም በከፊል መፈፀም፤ መጥለፍ፤ መድፈር፤ አካሏን ማበላሸት፤ ወዘተና በትምህርትና በስራ መስክም እኩልነቷን አለማስከበር ሊጠቀሱ የሚችሉ ናቸው። በሀይማኖት ሽፋንም የሴት ልጅ መብት ይረገጣል። ዛሬ በሀገራችን የሴቶችን ቦታና ሚና በሚገባ ብንመረምር የዚህ በደልና ልዩነት ሀቅነት ግልፅ ይሆንልናል። ዛሬ በሀገራችን የዕድገትም ሆነ የዴሞክራሲ ጥያቄ ሲነሳ የሴቶች መብት አለመከበር አለ የሚባለው ዴሞክራሲ መትሀት መሆኑን፤ ባዶ መሆኑን ያሳያል። የሴቶች ጭቆና የሰፈነበት ህብረተሰብ ከዴሞክራሲ የተገለለ ህብረተሰብ ነው።

ስለዚህም የሴቶች ጥያቄ ራሱን የ ለ ግን መላ ህብረተሰቡም የሚመለከት ጥያቄ ነው በሚል ኢሕአፓ ሴቶች በትግሉ ተልፈው ለመብታቸውም ለሀገር ነፃነትም አንዲያገሉ ሲቀሰቅስ ቆይቷል። ሀገራችንን ሊጎዳና ሊወር የመጣውን ጠላት ሁሉ ለመቋቋም በተደረጉ ትግሎች ሴቶች ገድላቸው በስፋት ባይወሳም ሚናቸው ቀላል አልነበረም። በየካቲት አብዮት ወቅትና ከዚያም በኋላ ሴቶች ግንባር ወደም ሆነው አረመኔውን አገዛዝ ታግለዋል። በኢሕአፓም ተደራጅተው በከተማውም ሆነ በገጠሩ የትጥቅ ትግል አኩሪ ታሪክ ፅፈዋል። የባህል ገመድ ተብትቦ ሳያፍናቸው ተነሽ ጭቁን ሴት ብለው በድፍረት በትግሉ ገብተው የከፈሉት መስዋዕትነት በቀላሉ የሚገመት አይደለም። በሴቶች ተሳትፎ ትግል ምን ያህል ሊጎመራ ሊጎለብት እንደሚችልም አሳይተዋል። በተካሄደው ረጅም ትግል የሴቶች ሁኔታ የመሻሻልን ገፅ ያያ ቢሆንም ዛሬም ቢሆን ግን ብዙሀኑ የኢትዮጵያ ሴቶች የእኩልነት መብታቸው አልተከበረም። የህግ ዋስትና በበቂ አላገኙም፤ ሲበደሉም ፍትህ ትርቃቸዋለች። በአገዛዙም በወንድም ይበደላሉ። ለዚህም ነው ኢሕአፓ ዛሬም ቢሆን የፖለቲካ ፕሮግራሙ አንዱ አቢይ ነጥብ የሴቶችን ጥያቄና የእኩልነት መብት የሚመለከት የሆነው። ሴቶች በሁሉም መስክ ማለትም በስራ፤ በትምህርት፤ በመሥሪያ ቤቱ መብት ደረጃ ምንም ልዩነት ሳይደረግባቸው አንድ ዜጋ መብታቸው ታውቆና ተከብሮ መገኘት አለበት። ይህም በልፈፋ ደረጃ ወይም በሰነድ ተፅፎ የሚሻግት ሳይሆን በገቢር መዋል ያለበት መርህና ድንጋጌ ሆኖ መገኘት አለበት። የጋብቻ ህግ፤ የሴቶች መብትን በተመለከተ የሚወጣ ልዩ ህግ ወዘተ በስራ መዋል መከበር አለባቸው። በሴቶች ላይ የሚደርሰው የአካልና የመንፈስ ጉዳት፤ በደልና ግፍ ሁሉ መቆም አለበት ማለት ነው። ግፍ ፈፃሚዎችና አድልዎን አስፋኞች ደግሞ በህጉ መሰረት ሊቀጡ ይገባቸዋል። አርሶ አደሯ ወይም የገጠሯ ሴት በቅድሚያ በኤኮኖሚ መስኩም ጭምር መብቷን እንዳታሰክብር ማድረግ ያሻል። ሴቶች በሀገራቸው የዛሬና የነገ ሁኔታና ዕጣ ላይ ደማቅ፤ ቀጥተኛና የራሳቸው ነፃ ተሳትፎ አንዲኖራቸው ማድረግ ደግሞ የግድ ነው። ይ/ሀመብታቸውን የማስከበሩ ሂደት ደግሞ ወሊድንም የመቆጣጠርና የአካላቸውም ባለቤት የመሆንን መብት ይጠቀልላል። የሴቶችን መሰረታዊ መብቶች የሚቃወሙ እምነቶችና ልምዶችን በተመለከተ ኢሕአፓ ስልፋ ትላንትም ዛሬም ከሴቶች ሙሉ መብት ጎን ነው።

ዛሬ የትግላችን መድረክ ለዴሞክራሲ ቆመናል እያሉ በተጨማሪም ግን ከፀረ ዴሞክራሲና ኋላ ቀር አቅዋማቸው ባልተላቀቁ ግለሰቦች ቢጣበብም ይህ ዳዴ እያለ ያለው ሕዝባዊ ትግል ጥንካሬን ያገኝ ዘንድ የሀገራችን ሴቶች በትግሉ መሰማራት አለባቸው። ሴቶችን በትግሉ ማሳትፍ ካልተቻለ ትግሉ ተብዬው መጨረሻው አሁን እያየ ካለነው “እንጎንበስ ለወያኔ” የባሰና አሳዛኝ ይሆናል። ድርጅቶች ይሁኑን ብለው ሴቶችን ወደ ትግሉ ለመሳብ መጣር ይኖርባቸዋል። ይህን ማድረግ ካልቻሉ ትግሉ ወደፊት መሄድና ግቡን ማግኘት አይችልም። የሴቶችን ተሳትፎ እውን ማድረግ ያለብን ለትግሉ አሸናፊነት ዋስትና በመሆኑ ሲሆን ሴቶች ግን ለጋራው ትግል ተሰልፈውና ዋጋ ከፍለው በመጨረሻ ደግሞ የበሰበሰው ጭቆና ባለባቸው ላይ ቀጣዩ አንዳይሆን መደራጀትና መከላከል አለባቸው። ኢሕአፓ ይህን በተመለከተ ያካሄደው ትግል የሚታወቅ ነው። ሴቶች በድርጅቱ ተሰልፈው መብታቸው ተከብሮ፤ ሚናቸው ታውቆ፤ ጀግንነታቸው ተደንቆ ታግለዋል። እናቶች በከተማው ትግል ወቅትም ያደረጉት አስተዋፅዖ አስደናቂ ነበር። ወጣት ሴቶች ብዙ መቶና ሺ ወንዶችን እየመሩ በዱር በገደሉ ድሎቸን አስመዝገበዋል። ይህ ሁሉ የታሪክና የተመክሮ ማህደራችን ግልፅ ያደረገው ሀቅ የኢትዮጵያ ሴቶች የትግሉ ምስላ መሆናቸውን ነው። የጅገና እናት ብቻ ሳይሆን የጀግንነት ቋትና መከሰቻ መሆናቸውን ነው።

የቤት እመቤት ብቻ ሳይሆን የትግሉም እመቤት መሆናቸውን ነው። ልጅ አሳዳጊ የፍቅር ምንጭ እናቶች ቢሆኑም በጠላትላዩ ያመረረ ጥላቻን ይዘው በቆራጥነት የሚታገሉ መሆናቸውን ነው። ትግሉ ነው ህይወቴ ብለው የተሰዉት ሴቶችን ስንዘክርና ዛሬ የትግል አባወራ ነን ሱሪ ለብስናል ብለው እየደነፉ ጠላት ሲቆጣ ብረክ የሚይዛቸውን የወረቀት ነብሮች ስናስተያይ ሴቶችን ወደ ትግሉ የመሳቡ ግዳጅ በጣም አጣዳፊ ሆኖ እናገኘዋለን።

ሰማይ በግማሹ አይቆምም።አለ ሴቶች ተሳትፎም ትግል ከግብ አይደርስም። ኢሕአፓ ትላንት የሀገራችን ጀግኖች ሴቶች አደራጅቶ እንደታገለው ሁሉ ዛሬም ሴቶችን ወደ ትግሉ ለመሳብ ሙሉ ትኩረትን ሰጥቶ መንቀሳቀስ የግድ ነው ይላል። የኢትዮጵያ ሴቶች ታሪክ ፅፈዋል። ዛሬም ከበደሉ ክምር ስር የነገን ብሩህ ተስፋ ሲፈነጥቁና ሀብረተሰቡን ሲያሰስቀጥሉ የምናያቸው እነሱው ናቸው። ማን ያውራ የታገለ ካልን ደግሞ ወሬውም ታሪኩም ለጀግኖቹ ሴቶች መተው አለበት።

**የትምክህትና የጭቆና ገመድ ይበጠሳል!!
ሴቶች መብታቸውን በትግላቸው ያረጋግጣሉ!!**